НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.No 52-654-04-74
Дата 17 / 07 2026 г.

ЧРЕЗ
Г-ЖА МИХАЕЛА ДОЦОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

39
14

ДО
Г-Н КОНСТАНТИН ПРОДАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасяме предложение за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване Законопроект за държавния бюджет на Република България за 2026 г., № 52-602-01-19, внесен от Министерски съвет на 01.07.2026 г., както следва:

1. В чл. 24, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1.1. Създава се т. 5:

„5. Програма за подкрепа на българското розопроизводство – Модернизирането на Държавната лаборатория "Българска роза" – 1 000 хил. евро.

1.2 Създава се нова т. 6:

„6. Програма за подкрепа на памукопроизводството - Модернизиране на оборудването на Института по полски култури в Чирпан за производство на семена за памук - 1 200 хил. евро;

1.3. На ред Всичко числото „200 331,6" се заменя с числото „202 531,6".

Средствата за финансиране на програмите се осигуряват от Централния бюджет чрез вътрешно преразпределение на разходите.

МОТИВИ

Предложените средства в размер на 1 млн. евро са във връзка с необходимостта от модернизиране на оборудването на Държавната лаборатория "Българска роза" с цел защита на българското розово масло. Необходима е ефективна проследяемост в производството и търговията с розов цвят.

Розопроизводството в България е един от най-традиционните и емблематични отрасли на българското земеделие. Страната ни е световно известна с производството на розово масло, което се използва в най-високия клас парфюмерия, козметика и фармация.

През последните години се наблюдава смесването на българското висококачествено масло, с такива произведени извън България и продажбата на тези смеси под етикета на традиционно българско розово масло. Това води до понижаване на качеството, нелоялна конкуренция за добросъвестните български производители, загуба на пазари и престиж.

Злоупотребите с наименованието „Българско розово масло" са един от основните проблеми в сектора през последните години. Те нанасят значителни икономически и репутационни щети на българските производители. Продажбата на продукти като „Bulgarian Rose Oil" или „Bulgarian Rose", които не са произведени в България, съдържат масла от други държави (Турция, Иран, Мароко и др.), представляват синтетични ароматни смеси, а не натурално розово масло подвежда купувачите и намаляват доверието към продукта. Практиките на смесване с други масла също е прилагана и ощетява българското розопроизводство.

Розопроизводството осигурява доходи на стотици земеделски стопани. По последни актуални данни от 2026 година в Националния електронен регистър са вписани 2 931 розопроизводители, които отглеждат маслодайна роза върху обща площ от 5 486 хектара в 18 административни области. Преработвателите на розов цвят са 82, а в страната функционират 57 дестилерии. През 2025 г. произведеният розов цвят е 6 607 тона, като основното производство остава концентрирано в областите Стара Загора, Пловдив и Пазарджик. Преработеното количество през същата година е 5 538 тона. България е изнесла 744 кг розово масло за основни пазари като САЩ, Китай, Япония, Индия, Австралия и Обединеното кралство.

Секторът на розопроизводството и на розопреработката е изправен пред редица трудности като недостиг на сезонни работници; колебания в изкупните цени на розовия цвят; климатични промени; силна конкуренция от други страни производителки като Турция, Иран и Мароко.

„Българско розово масло“ е вписано в Регистъра на защитените географски указания (ЗГУ) на Европейския съюз с Регламент за изпълнение (ЕС) № 1020/2014 на Комисията от 25 септември 2014 г. ЗГУ обхваща райони в четири области на България – Стара Загора, Пловдив, Пазарджик, София област.

Регистрацията по ЗГУ осигурява защита на наименованието в целия Европейски съюз, гаранция за произход и качество на продукта, предотвратяване на неправомерното използване на името „Българско розово масло“, повишаване на конкурентоспособността и пазарната стойност на българските производители.

Модернизирането на Държавната лаборатория “Българска роза” ще бъде защита на българската роза като националнен символ и защитата на автентичността и произхода на продуктите от розово масло на пазара, строг контрол за съответствие.

Памукът е стратегическа култура, защото от него се получават текстилни влакна, памучно семе за масло и фураж, суровини за химическата промишленост. Според данни на Европейската комисия България произвежда памук върху площ от около 20 000 декара. Това е значително по-малко от площите през втората половина на XX век. В България има райони с благоприятни условия за отглеждането на памук (Стара Загора, Хасково, Ямбол, Сливен, Бургас, Пловдив някои райони в Северна България) и може да се осигурят добри доходи за земеделските стопани.

Потенциалът на България за отглеждане на памук е до 600 000 декара. Памукът е много добър предшественик на зимните житни култури. През последните години този баланс е нарушен поради силно увеличаване на площите на по-лесно отглежданите култури - пшеница, ечемик, слънчоглед. Памукът може да се отглежда на почви, замърсени с тежки метали, на които продоволствени култури не могат да се отглеждат.

В Европа само две страни отглеждат памук на големи площи - това са Испания и Гърция. Памукът е една от малкото култури в ЕС, за които съществува специално секторно плащане, като право да го прилагат имат

България, Гърция, Испания и Португалия съгласно Регламент (ЕС) 2021/2115. Като се има предвид, че от сегашните държави членки на ЕС памук се произвежда само в Гърция и Испания, България може да заеме определени позиции в този сектор.

Очакваният резултат от предложението е възстановяването на родното памукопроизводство чрез обновяване на цялата материално-техническа база - както за производството на суров (неомаганен) памук (закупуване най-вече на нова памукоприбираща техника), така и за неговата първична преработка.

ВНОСИТЕЛИ: